

Paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen

INLEIDING

De openbare ruimte in Breda wordt voor een belangrijk deel bepaald door bomen, wegen, verlichting, water en riolering. Al deze zogenoemde kapitaalgoederen zijn door de gemeente aangekocht of worden door ons in stand gehouden. Ze vormen de ruggengraat van de openbare ruimte en zorgen ervoor dat de stad en de dorpen goed kunnen functioneren. Kapitaalgoederen hebben een langdurig economisch of maatschappelijk nut en een hoge financiële (vervangings)waarde. Daarom houden we ze in stand door regelmatig (groot) onderhoud en door ze tijdig te vervangen.

Hieronder beschrijven we het onderhoudsniveau en daarmee het kwaliteitsniveau van onze kapitaalinvesteringen. Die hebben we onderverdeeld in een aantal categorieën, waar we hieronder verder op ingaan:

- beheer en onderhoud van de openbare ruimte
- beheer en onderhoud van de riolering
- beheer en onderhoud van onze accommodaties
- beheer en onderhoud van onze voertuigen

In de financiële tabellen zijn de exploitatiekosten van het klein en dagelijks onderhoud opgenomen. Daarin staan ook de dotatie aan de voorziening groot onderhoud, de kapitaallasten van investeringen uit het verleden en de begrote investeringen uit het Strategisch Investeringsplan. In de exploitatie zijn de kosten van schades niet meegenomen.

BEHEER EN ONDERHOUD VAN DE OPENBARE RUIMTE

Met 'openbare ruimte' bedoelen we de ruimte in de stad en de dorpen die voor iedereen vrij toegankelijk is. Denk daarbij aan: straten, parken, pleinen, speeltuinen en de singels. In deze openbare ruimte vinden veel dagelijkse activiteiten plaats, zoals verplaatsen van A naar B, ontmoeten, verblijven en recreëren. Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is verdeeld over 7 kapitaalgoederen:

- wegverhardingen
- civieltechnische kunstwerken
- openbare verlichting
- bomen
- waterwegen en -voorzieningen
- riolering*
- cultuurgroen**

* Voor riolering hebben we te maken met bijzondere wettelijke eisen en een aparte financiering. Hierover leest u meer in de aparte paragraaf hieronder.

** Bij de actualisatie van het beleidskader Kapitaalgoederen in 2019 heeft de gemeenteraad vastgesteld dat de stand van zaken van het cultuurgroen wordt meegenomen in de rapportage over de kapitaalgoederen. Cultuurgroen is een deel van de openbare ruimte waarover de gemeenteraad geïnformeerd wil worden. Het is niet vastgesteld als een zelfstandig kapitaalgoed. Met cultuurgroen bedoelen we de plantsoenen en plantvakken in de woonwijken en buurten.

In 2014 heeft de gemeenteraad het beleidskader Kapitaalgoederen van de openbare ruimte vastgesteld. Met dat plan kwam € 20 miljoen beschikbaar om in de periode tot 2021 het achterstallig onderhoud aan de wegverhardingen weg te werken. Het plan betekende ook een financiële impuls om het beheer en onderhoud van alle kapitaalgoederen op peil te houden. Daarnaast reserveren we jaarlijks middelen voor het regulier groot onderhoud. Belangrijk voordeel van deze werkwijze is dat

we vanuit de beschikbare middelen toewerken naar planmatig onderhoud, vooruit gepland en geprogrammeerd in periodes van 10 jaar.

In 2018 hebben we het beleidskader geëvalueerd en geactualiseerd. Met het bestuursakkoord 'Lef en Liefde' is vanaf 2018 jaarlijks € 2,1 miljoen extra beschikbaar gekomen voor het beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen, vooral voor de wegverhardingen en de civieltechnische kunstwerken (zoals bruggen en viaducten). Voor de wegverhardingen was dat nodig om de kwaliteitsdoelstelling voor 2021 te kunnen halen. Het geld voor de civieltechnische kunstwerken besteden we de komende jaren aan onderzoek naar de technische staat daarvan.

In 2021 hebben we het geactualiseerde beleidskader kapitaalgoederen opnieuw geëvalueerd. Daaruit bleek dat het beheer en onderhoud van de openbare ruimte steeds verder achter begon te lopen. Vooral de wegverhardingen, de civieltechnische kunstwerken, de bomen en het cultuurgroen verdienen meer aandacht. De inhoudelijke toelichting hierop vindt u hieronder. In het bestuursakkoord 'Dichtbij doen, samen sterk vooruit' uit 2022 hebben we ingespeeld op de uitkomsten van de evaluatie en is voor de periode 2022-2024 € 14,5 miljoen beschikbaar gesteld. Het merendeel hiervan wordt ingezet voor de kapitaalgoederen. We werken ook dit jaar aan het in beeld brengen van de (achter)standen van de onderhoudskwaliteiten. Daarmee wordt bepaald hoe we deze gaan inlopen. Dat komt terug in de actualisatie van het beleidskader Kapitaalgoederen. Ook brengen we hierin in beeld wat er nodig is om het beheer en onderhoud structureel naar een hoger niveau te brengen. De financiële consequenties verwerken we op basis van het besluit rondom de actualisatie kapitaalgoederen met een begrotingswijziging in de meerjarenbegroting 2024-2027.

Wegverhardingen

De gemeente beheert zo'n 10 miljoen vierkante meter aan wegverhardingen. Deze onderhouden we op een gemiddeld niveau van B min. Tot 2020 lagen we goed op koers om het achterstallige onderhoud aan de wegverhardingen in te lopen vóór 2021. Uit de inspectie van 2020 bleek echter dat de achterstanden juist waren toegenomen en kwam er ook achterstallig onderhoud aan het licht. Dat laatste hebben we in 2023 grotendeels weggewerkt. Tijdens de inspectie van 2022 kwamen weer nieuwe achterstalligheden naar voren, die onder meer voortkomen uit de achterstanden uit de inspectie van 2020 die niet aangepakt zijn. In de actualisatie van het beleidskader Kapitaalgoederen in 2023/2024 werken we toe naar een nieuwe, meer duurzame aanpak om achterstalligheid en achterstanden in te lopen en in de toekomst te voorkomen.

Bedragen x € 1.000

Wegverhardingen (incl achterstallig binnen exploitatie)	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	2.713	3.107	3.121	3.121	3.121	3.121
Kapitaallasten Verhardingen	328	403	621	722	814	804
Dotatie voorziening achterstalligheid	-					
Dotatie onderhoudsvoorziening	4.799	4.938	5.081	5.081	5.081	5.081
Totaal exploitatie	7.840	8.449	8.824	8.925	9.017	9.006

Strategisch investeringsplan						
Openbare ruimte: herinrichtingen		770	650	900	-	-
Pleinenplan		10				
Openbare ruimte: wegen (instandhouding)		188	-	-	-	-

Civieltechnische kunstwerken

In de gemeente Breda staan zo'n 500 civieltechnische kunstwerken, zoals bruggen en viaducten. Die beheren en onderhouden we op onderhoudsniveau C. Het uitgangspunt is dat ze veilig zijn en dat de kwaliteit voldoende is voor snel en comfortabel gebruik. Voor het beheer en onderhoud hebben we begin 2020 een beheerplan vastgesteld. Hierin staat dat we het onderhoud de komende 5 jaar meer risicogestuurd gaan uitvoeren, in plaats van reactief. Zo krijgen we meer grip op de kwaliteit en kunnen we kapitaalvernietiging voorkomen.

Uit de technische inspecties in 2022 en 2023 is gebleken dat we aanvullend onderzoek moeten uitvoeren naar de constructieve veiligheid van een groot aantal kunstwerken. Dat onderzoek verrichten we de komende jaren. We werken daarnaast aan een vervangings- en levensduurprogrammering. Daarbij leggen we verbindingen met andere gemeenten met dezelfde opgaven. Zo krijgen we de urgentie voor de onderhouds- en vervangingsopgave voor civieltechnische kunstwerken op de agenda van het Rijk.

Bedragen x € 1.000

Civieltechnische kunstwerken	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	657	1.192	730	730	730	730
Kapitaallasten CTK	-	3	15	55	93	92
Dotatie onderhoudsvoorziening	450	588	601	601	601	601
Totaal exploitatie	1.107	1.782	1.346	1.386	1.424	1.423

Strategisch investeringsplan						
Specifieke kunstwerken		100				
Willemsbrug		50	400	1.550		

Openbare verlichting

Veel van onze 40.000 lantaarnpalen en armaturen zijn aan onderhoud of vervanging toe. Met het regulier onderhoud werken we aan goed werkende openbare verlichting die de (verkeers)veiligheid bevordert. Daarbij werken we ook aan verduurzaming. Energievretende, versleten armaturen vervangen we door ledverlichting. In 2021 hebben we de eerste verduurzamingsslag van zo'n 8400 armaturen afgerond. In de periode tot 2030 werken we verder aan deze verduurzaming.

Bedragen x € 1.000

Openbare verlichting	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	1.550	1.128	1.955	1.888	1.888	1.888
Kapitaallasten OVL	537	589	685	725	809	893
Totaal exploitatie	2.087	1.718	2.641	2.613	2.697	2.781

Strategisch investeringsplan						
Openbare ruimte; openbare verlichting		3.000	3.150	1.420		

Bomen

Breda heeft ruim 110.000 bomen, die gemiddeld een hoge leeftijd hebben en veelal vervangen moeten worden. Het gemeentelijke bomenplan geeft ons houvast voor de herplant en vervanging van bomen. We maken onderscheid tussen waardevolle bomen, structuurbomen en omgevingsbomen. Het regulier onderhoudsplan (niveau B min) gaat ervan uit dat de bomen zo worden onderhouden dat ze er aantrekkelijk uit blijven zien. Waardevolle bomen, boomgroepen en boomstructuren worden op tijd en doorlopend beheerd, onderhouden én vervangen. Dat wordt echter steeds lastiger door de klimaatverandering, die zorgt voor stormen, droogte, ziekten en plagen.

Jaarlijks verdwijnen er tussen de 600 en 900 bomen uit de stad omdat ze niet veilig genoeg meer zijn. Het is nu niet mogelijk om die allemaal te vervangen door nieuwe bomen. We blijven werken aan het behoud van het aantal bomen in de dorpen en wijken. In de actualisatie van het bomenplan in 2024 bekijken we welke oplossingen werken. Een aantal daarvan hebben we in 2022 en 2023 al getest.

Een ander probleem is wortelopdruk. Dat gebeurt op plaatsen waar bomen te weinig ruimte hebben om te groeien. Met een boomwortelprotocol hebben we prioriteiten gesteld en nemen we tijdelijke maatregelen die een boom zo veel mogelijk sparen. In de actualisatie van het gemeentelijke bomenplan laten we zien wat we moeten doen om dit vraagstuk op de lange termijn aan te pakken. Daarbij maken we de financiële consequenties zo goed mogelijk inzichtelijk.

Bedragen x € 1.000

Bomen	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	2.137	2.457	2.362	2.362	2.362	2.362
Kapitaallasten Bomen en Cultuurgroen *	302	608	898	899	943	928
Totaal exploitatie	2.439	3.065	3.260	3.261	3.305	3.290

Strategisch investeringsplan						
Bomen (instandhouding)		1.000	200	344		
Bomen (achterstand inlopen)		200	200	300		

* kapitaallasten bomen en cultuurgroen niet uitgesplitst

Waterwegen en watervoorzieningen

Breda heeft ongeveer 290 kilometer waterlopen, 80 kilometer duikers en diverse vijvers, plassen, havens en andere watervoorzieningen, zoals watertappunten, bluswatervoorzieningen, een grondwatermeetnet en waterspeelplekken. Een belangrijke taak op het gebied van water is het nautisch beheer, waaronder het scheepvaartverkeer en de recreatie op het water vallen. Hiervoor hebben we als basis een strategische visie over het varen in Breda opgesteld. Deze visie omschrijft onze ambities en de benodigde projecten op de korte en langere termijn. Waterrecreatie wordt hierin parallel opgepakt. Met het vorige bestuursakkoord, het beheerplan Waterwegen en watervoorzieningen en het vaststellen van de begroting hebben we budget om het beheer en onderhoud op C-niveau uit te voeren. Dit betekent dat de waterwegen en watervoorzieningen veilig zijn.

Bij waterwegen is het vooral belangrijk dat het water voldoende kan stromen en voldoende diep is om water af te voeren of om in te varen. We hebben nog een achterstand bij het op peil houden van de kwaliteit van de beschoeiingen, de duikers en het baggeren. Deze achterstand kunnen we de komende periode inhalen met de beschikbare middelen en het vastgestelde kwaliteitsniveau. In het beheerplan staat ook de samenhang met het werk van waterschap Brabantse Delta. De afgelopen periode hebben we een eerste stap gezet in het preventief/cyclisch beheer en onderhoud. Calamiteiten lossen we nog steeds reactief op.

Verder zijn per 1 januari 2022 de geboorde bluswaterputten door de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant overgedragen aan de gemeente Breda. In totaal gaat het om 82 brandputten die in de afgelopen 1,5 jaar opnieuw zijn geïnspecteerd. Hieruit zijn geen grote gebreken naar voren gekomen. Het extra onderhoudsbudget is vooralsnog voldoende om aan de veiligheidseisen te voldoen.

Bedragen x € 1.000

Waterwegen en watervoorzieningen	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	1.117	1.068	1.116	1.116	1.116	1.116
Kapitaallasten Waterwegen	71	80	90	89	91	90
Dotatie onderhoudsvoorziening	520	410	426	426	426	426
Totaal exploitatie	1.709	1.558	1.632	1.631	1.633	1.632

Strategisch investeringsplan						
Openbare ruimte: water nautisch beheer		25		105		

Cultuurgroen

Voor het cultuurgroen in Breda hanteren we onderhoudsniveau C. Tijdens de evaluatie in 2021 bleek dat een groot deel van het cultuurgroen aan het eind van zijn levenscyclus is. Bij onderhoudsniveau C vindt geen vervanging plaats. Dit is ook opgemerkt in het Bestuursakkoord in 2022. Daarin is budget beschikbaar gesteld voor de reconstructie van het groen en het verhogen van de kwaliteit daarvan. Voor onderhoud op een hoger niveau is geen budget beschikbaar. In de actualisatie van het beleidskader kapitaalgoederen 2023/2024 nemen we dit mee. Daarin stellen we voor om een apart gemeentelijk plan voor het cultuurgroen te maken.

In het Strategisch Investeringsplan (SIP) hebben we budget opgenomen voor de aanpak van hittestress. Dit budget wordt gebruikt om de aanplant van bomen te financieren in klimaatadaptatieprojecten.

Bedragen x € 1.000

Cultuurgroen	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	5.823	6.024	6.927	7.927	8.426	8.426
Kapitaallasten groenonderhoud*						
Totaal exploitatie	5.823	6.024	6.927	7.927	8.426	8.426

Strategisch investeringsplan						
Groene pleinen & parken 2.0			216	300	333	
Openbare ruimte en pleinenaanpak		300	700	1.250	1.250	2.500
Klimaatadaptatie hitte		404	404			

* Zie Bomen; kapitaallasten bomen en cultuurgroen niet uitgesplitst

BEHEER EN ONDERHOUD RIOLERING

Het Stedelijk Waterplan 2019-2023 (SWP) beschrijft het beheer en onderhoud van het afvalwater, het hemelwater en het grondwater. Dat bestaat uit een combinatie van het in stand houden en verbeteren van het huidige riool- en watersysteem. De gemeente is verantwoordelijk voor het transport van het stedelijk afvalwater naar de rioolwaterzuivering van het waterschap. Daarvoor hebben we 1300 kilometer rioolbuizen en 800 grote en kleine gemalen en overige voorzieningen in beheer. Ook onderhouden we regenwaterriolen, sloten en wadi's om het regenwater te verwerken. Verder is de gemeente het aanspreekpunt voor het grondwater in de openbare ruimte.

In het SWP hebben we vastgelegd dat we het natuurlijke watersysteem willen herstellen door te ontharden en te vergroenen. We willen regenwater afkoppelen van de riolering en motiveren inwoners en bedrijven om ook duurzaam met water om te gaan. Dat doen we bijvoorbeeld met projecten in het kader van Groene Buurtjes. De komende jaren maken we werk met werk, waarbij we een klimaatadaptieve inrichting bereiken en waarbij onze assets op orde zijn. Op aandringen van de gemeenteraad maken we meer werk van de communicatie met en participatie van bewoners, bedrijven en andere partners. Denk aan het verbreden van de subsidie voor water en groen, en een subsidie voor huurders.

Hierbij past ook de verbreding van onze structurele communicatie en een verdere verdieping van de Week van ons Water en de rioolwandelingen in de Oude Vest. Daarnaast vragen we bewoners en bedrijven om op hun eigen grond maatregelen te treffen. De gemeente verbetert het riool- en watersysteem qua energiebesparing en de circulaire economie. In het najaar van 2023 leggen we het nieuwe SWP 2024-2028 voor aan de gemeenteraad.

Bedragen x € 1.000

Riolering	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	5.445	5.678	5.904	3.990	3.228	3.281

Kapitaallasten Riolering	8.041	5.083	6.787	7.488	9.188	9.568
Dotatie (+)/ onttrekking voorziening (-) *	-358	-547	-2.461	-836	-173	-
Totaal exploitatie	13.128	10.213	10.230	10.642	12.243	12.849

Strategisch investeringsplan

Riolering		17.099	18.769	21.750	22.750	24.750
-----------	--	--------	--------	--------	--------	--------

* Aan het eind van ieder jaar wordt het resultaat riolering ten laste of ten gunste van de voorziening gebracht Voor het begrotingsjaar 2024 is de voorziening toereikend, echter door rente- en prijsstijgingen wordt hierop fors ingeteerd. Op basis van het nieuwe Stedelijk Waterplan 2024-2028, dat eind 2023 aan de Raad wordt voorgelegd, wordt bepaald wat de consequenties zijn voor de voorziening en de tariefstelling in de jaren 2025 en verder. Een voorstel hiertoe zal in de begroting 2025 worden verwerkt.

BEHEER EN ONDERHOUD ACCOMMODATIES

Onderhoud

Voor het bouwkundig onderhoud van onze accommodaties werken we met conditieafhankelijk onderhoud (NEN 2767). In 2012 stelde het college het gemiddelde onderhoudsniveau vast op niveau 3 (redelijk). Hierbij zijn waardebehoud en de bedrijfsvoering geborgd. De meerjarenonderhoudsplannen actualiseren we minstens iedere 5 jaar. Naast het planmatig onderhoud voeren we jaarlijks ook de keuringen, controles en het correctief onderhoud uit.

Het civiel- en cultuurtechnisch onderhoud van de buitensportcomplexen (exclusief de opstallen) houden we sober en doelmatig. We sluiten hierbij aan bij het groenbeheersysteem dat uitgaat van de wettelijk verplichte BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) en IMGeo (Informatiemodel Geografie). Voor sportaccommodaties zijn de normeringen van NOC*NSF en de overkoepelende sportbonden van toepassing, die door Kiwa Isa Sport zijn vastgelegd in het handboek voor sportaccommodaties.

Wet- en regelgeving

Naast het reguliere onderhoud moet het gemeentelijk vastgoed voldoen aan alle wettelijke verplichtingen. Voor de veiligheid treffen we maatregelen op 5 aandachtsgebieden:

- elektra
- legionellabeheersing
- brandveiligheid
- dakveiligheid
- duurzaamheid

Ook het gedrag van de gebruiker/huurder krijgt daarin een rol. De gemeente treedt hierbij niet op als overheid, maar als rechtspersoon.

Elektra

We willen veilige elektrische gebouwgebonden installaties. Gecontracteerde aannemers voeren daarom de inspecties, het preventief onderhoud en het noodzakelijke herstel voor ons uit. Dit doen zij conform de geldende SCIOS certificatieregelingen (scope 8, 10, 12) voor elektrische installaties. Het doel van deze regelingen is te beoordelen of de installaties voldoen aan de (brand)veiligheidseisen.

Legionellabeheersing

Waterinstallaties inspecteren en herstellen we volgens NEN 1006, het Drinkwaterbesluit en de Waterwerkbladen. Het Drinkwaterbesluit en de 'Regeling legionellapreventie in drinkwater en warm tapwater' benoemen 2 soorten installaties: prioritaire en niet-prioritaire. De gemeente voert beheersmaatregelen uit voor de legionellapreventie. Concreet gaat het om

de verplichte jaarlijkse legionellabeheersmaatregelen, het controleren van terugstroombeveiligingen, het controleren en registreren van koudwatertemperaturen en het controleren en registreren van boilertemperaturen.

Brandveiligheid

Eenmalige brandscans helpen ons om het brandveiligheidsniveau van gebouwen in kaart te brengen. De maatregelen voeren we uit naar prioriteit en urgentie. Voor noodzakelijke maatregelen sluiten we zo veel mogelijk aan bij de uitvoering van andere projecten, zoals verduurzamingsmaatregelen. Het koppelen van deze werkzaamheden is efficiënt en de gebruiker van het gebouw wordt hiermee zo min mogelijk verstoord in de bedrijfsvoering. In 2023 zijn in de laatste gebouwen de brandwerende scheidingsen op orde gemaakt binnen het eenmalige project 'Brand- en dakveiligheid'.

De controle van de brandwerende scheidingsen en het onderhoud en de keuring van de overige brandveiligheidsvoorzieningen zijn in het reguliere beheersproces opgenomen.

Dakveiligheid

Als vastgoedeigenaar en opdrachtgever van aannemers moeten we ervoor zorgen dat mensen veilig kunnen werken op onze daken. Op platte daken worden steeds meer installaties geplaatst. Het onderhoud daarvan moet veilig kunnen plaatsvinden. Het eenmalige project 'Brand- en dakveiligheid', waarin we dakveiligheidsvoorzieningen hebben aangebracht, is in 2023 afgerond. De jaarlijkse keuring en het jaarlijkse onderhoud van deze voorzieningen is toegevoegd aan het bestaande onderhoudscontract.

Duurzaamheid

De afgelopen jaren heeft Breda geïnvesteerd in haar maatschappelijk vastgoed om zo bij te dragen aan een CO₂-neutrale stad in 2044. De eigen klimaatambities van Breda worden steeds meer aangevuld en versterkt door landelijke kaders. De komende jaren worden deze landelijke kaders verder uitgebreid met nieuwe wetgeving en initiatieven. Hierbij wordt ook richting gegeven aan het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed. Binnen deze transitie blijft Breda in 2024 kijken hoe haar vastgoedportefeuille kan bijdragen aan de eigen en de landelijke klimaatambities.

Bedragen x € 1.000

Vastgoedbeheer	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie (klein onderhoud)	2.751	3.501	3.599	3.599	3.599	3.599
Kapitaallasten vastgoed	5.763	5.338	5.498	5.498	5.498	5.498
Dotatie onderhoudsvoorziening	7.788	8.377	9.457	8.356	9.864	9.642
Totaal exploitatie	16.302	17.216	18.554	17.453	18.961	18.739

Strategisch investeringsplan

Vastgoedbeheer			2.713	2.084	2.000	
Vastgoedbeheer, sportaccommodaties			500	275		
Talentcentrum			300			

Beleidskaders

- Visie op Vastgoed (februari 2017)
- robuuste aanpak verduurzaming van de Bredase vastgoedportefeuille
- nota Sportaccommodaties en Financiën
- nota Bewegingsruimte
- Team Breda Uitvoeringsprogramma 2017-2022

Kerncijfers

	Aantal m2 bvo	Aantal objecten
Afvalservice	6.117	20
Voormalig ATEA	21.593	4
Bibliotheken/Nieuwe Veste	12.767	4
Binnensport	32.045	20
Brandweer	9.394	4
Buitensport	6.135	24
Cultureel erfgoed	2.950	5
Cultuur (museum, theater, atelierruimten)	12.012	7
Diversen	36.881	14
Kinderopvang	2.664	5
Maatschappelijke opvang	6.718	3
MFA's/Bredescholen	25.784	6
Onderwijs/educatief overig	2.728	9
Stadskantoren/gemeentehuis	36.336	4
Uitvoering (District)posten	7.632	7
Wijkcentra	8.358	12
Wijkzaken (Speeltuinen/zwemplassen)	340	12
Zwembad/ijsbaan	25.514	4
	255.968	164

BEHEER EN ONDERHOUD VOERTUIGEN

De voertuigen die we aanschaffen, zijn zo duurzaam mogelijk. Elektrische varianten en andere technieken zijn echter nog niet voor alle werkzaamheden beschikbaar of er is nog geen budget voor de meerkosten. We stappen over zodra dit technisch en financieel mogelijk is en de huidige voertuigen zijn afgeschreven. Tot die tijd gebruiken we voor die werkzaamheden de meest milieuvriendelijke diesels.

Eind 2019 hebben we het convenant 'Duurzame voertuigen en brandstoffen in de reinigingsbranche' ondertekend. Daarmee committeren we ons aan de aanschaf van emissievrije reinigingsvoertuigen vanaf 1 januari 2030 (of waar mogelijk eerder). Dit convenant heeft betrekking op al onze reinigingsvoertuigen, zoals inzamelvoertuigen, veegmachines en afvalbakkenwagens.

Het gemeentelijke wagenpark bestaat uit:

- 36 afvalinzamelwagens, 5 kraan/perswagens, 1 waswagen hoogbouw en 1 waswagen ondergronds. Daarvan rijden er 2 op waterstof, 2 vol hybride, 19 op diesel met elektrische opbouw en 20 volledig op diesel
- 14 haakarm-kraanwagens volledig op diesel
- 3 lichte vrachtwagens volledig op diesel
- 4 zware aanhangwagens
- 174 bedrijfswagens, waarvan 38 volledig elektrisch, 5 cng (aardgas), 20 benzine, 109 volledig diesel en 2 hybride
- 52 rijdende machines volledig op diesel

- 85 items voor de winterdienst
- 3 hybride voertuigen onder leasecontract

Daarnaast gebruiken we zo'n 5000 andere items (zoals boormachines, bladblazers, ladders, verlengsnoeren, meters, aggregaten en kettingzagen).

De indeling naar aandrijving van de wagens is als volgt:

- 2 waterstofvoertuigen
- 38 volledig elektrische voertuigen
- 5 cng (aardgas)voertuigen
- 198 volledige dieselveertuigen
- 4 vol hybride voertuigen (en 3 lease hybride)
- 19 dieselvrachtwagens met elektrische opbouw
- 20 benzinevoertuigen

Onderhoud

Jaarlijks voeren we een onderhoudsprogramma uit aan de hand van de technische staat van de voertuigen. Een achterstand in de vervangingsinvesteringen leidt ertoe dat het moeilijker is om onze voertuigen tegen acceptabele kosten te laten rijden. Dit komt onder meer door hogere onderhouds- en reparatiekosten.

Vervanging

De vervanging van alle tractiemiddelen is vastgelegd in een vervangingsplan. Daarbij willen we blijven voldoen aan de normen voor luchtkwaliteit en de landelijke milieu-eisen. Op het moment van afroep kijken we onder andere naar de beschikbaarheid en toepasbaarheid van hybride, low-emissie en elektrische voertuigen, en houden we rekening met de duurzaamheidscriteria van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Ook handelen we naar de ambities van het convenant 'Duurzame voertuigen en brandstoffen in de reinigingsbranche'.

Financiën

De nieuwwaarde van het totale wagen- en machinepark is zo'n € 31,5 miljoen. De afschrijvingsperiode is gemiddeld 9 jaar. Voor de jaarlijkse vaste kosten voor onderhoud, brandstof, afschrijving, rente en verzekering is zo'n € 6,2 miljoen opgenomen in de begroting 2024.

De afgelopen jaren is er sprake van een structureel tekort. Dat komt vooral door prijsstijgingen, extra inhuur, onderhoud en investeringen. Dit betekent een extra kostenpost voor een aantal afdelingen: Beheer openbare ruimte, Werk, Vastgoedbeheer, Servicecentrum, en Veiligheid en Leefomgeving.

Bedragen x € 1.000

Wagenpark	Realisatie 2022	Begroting 2023 na wijziging	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Exploitatie	5.932	4.820	3.846	3.760	3.760	4.155
Kapitaallasten Voertuigen	1.884	2.049	2.355	2.439	2.447	2.045
Totaal exploitatie	7.816	6.869	6.201	6.199	6.207	6.200
Strategisch investeringsplan						
Wagenpark		4.594	1.695	1.600	pm	pm

